

має право вимагати від них відкритості та суворой звітності. Інформація про неприбуткові організації та правила їх діяльності має бути доступна суспільству та кожному зацікавленому громадянину.

Наведений огляд проблемних аспектів нормативного-правового регулювання неприбуткових підприємств має на меті підкреслити необхідність узгодження норм та правил, що регулюють їх діяльність. Недосконалість законодавчого регулювання діяльності неприбуткових організацій обумовлює необхідність проведення системних досліджень та науково-теоретичного обґрунтування методологічного, організаційного та методичного забезпечення діяльності неприбуткових організацій задля формування ефективної системи співпраці держави та громадськості.

УДК (33.01 + 330.222 + 336.71):005.44]

Онiкiєнко С.В.

*доктор економічних наук, доцент,
доцент кафедри інвестиційної діяльності
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»*

ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ РЕГУЛЮВАННЯ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ І ФІНАНСОВИХ РИНКІВ

Узагальнення теоретичних підходів вітчизняних та зарубіжних вчених щодо визначення сутності реалізації регулювання в економіці свідчить, що воно представляє собою вид управління, процес, при якому такі характеристики економічної системи як стабільність і ефективність утримуються на траєкторії, що задана регулятором з метою недопущення ентропії у розвитку економічної системи. Існування невідповідності між прагненням регулятора забезпечити стабільність фінансової системи і намаганням агентів ринку забезпечити ефективність своєї діяльності, обумовлює виникнення регуляторної діалектики [1], а динаміка регулювання зводиться до безперервного субоптимального вибору між стабільністю фінансової системи і її економічною ефективністю.

Дослідження економічної природи регулювання показують, що регулювання має розглядатися як раціональна реакція уряду на нові прояви недосконалості фінансового ринку, який перманентно еволюціонує: з'явившись одного разу, регулювання відповідає певним вимогам саме на момент свого виникнення, у той час як форми і інструменти фінансового посередництва перманентно змінюються. Недостатність в регулюванні проявляється в тому, що 1) фінансові інститути можуть брати на себе надлишковий ризик, або ж в 2) зростанні і розвитку монопольного впливу.

У межах теорії фінансового посередництва існує два фундаментальних обґрунтування стосовно запровадження фінансового регулювання: (1) існування екстерналій і (2) інформаційні асиметрії між покупцем і продавцем. Аналіз функціоналу цих факторів засвідчив, що їх реалізація може призвести до неспроможності конкурентного ринку генерувати суспільно оптимальний результат з огляду на послаблення здатності фінансових ринків і банків, як

посередників, виконувати їх ключову роль в розподілі інформації, ризику і ліквідності в умовах економічних дисбалансів. У сфері фінансових послуг, що надаються банками, проблема інформаційної асиметрії проявляється у особливо гострій формі з огляду на фідучіарну природу більшості фінансових контрактів банків[2].

Дослідження ролі фінансових ринків і банків, як фінансових посередників, в постачанні інформації, дозволило встановити, що потреба в урядовому втручанні має, більшою мірою, компліментарну природу: (1) потреба в регулюванні фінансових ринків виникає коли банки не в змозі знайти вирішення проблеми для існуючих інформаційних диспропорцій – це і є домен регулювання фінансового ринку; (2) фінансові посередники пом'якшують інформаційні проблеми, але їх діяльність, в свою чергу, створює подібні ж інформаційні і моніторингові проблеми. Саме за цими напрямками і має формуватися множина завдань з регулювання і нагляду за фінансовими інститутами.

Застосування системного підходу до вивчення структуризації взаємозв'язків мікро- і макrorівнів фінансового посередництва, дало змогу зробити висновок, що збої в функціонуванні фінансового сектору, за відсутності регулювання, можуть відобразитися не тільки на індивідуальних інвесторах і вкладниках, але і призвести до банкрутства окремих фінансових посередників, кризи фондового ринку і інших фінансових катастроф, які можуть поставити під загрозу здоров'я економіки в цілому. Таким чином, політика державного втручання у діяльність фінансових посередників - у формі регуляторних впливів - є не тільки макроекономічним завданням стосовно захисту окремих споживачів фінансових послуг, але і перетворюється на макроекономічний підхід.

А отже, в контексті реалізації регуляторної політики держави, регулювання банківського сектору і фінансових ринків необхідне для забезпечення потрібних обсягів інвестицій у розвиток і захист репутації ринку, де репутація фінансових ринків і впевненість в них виступає суспільним благом, а вимоги до достатності капіталу, що встановлюються органами державного регулювання і нагляду, слід розглядати як такі, що мають на меті забезпечити гарантії того, що усі без винятку фінансові посередники мають достатні рівні капіталу для захисту репутації ринку в цілому.

Список використаних джерел:

1. Kane E. Competitive Financial Regulation: An International Perspective/ Edward Kane// Threats to Financial Stability [edited by Portes R., Swoboda A]. - Cambridge: Cambridge University Press, 1987. - 328 p. ISBN 0-521-34556-1
2. Трохименко Т. Інформаційне навантаження фінансової звітності комерційних банків/ Т. Трохименко // Вісник НБУ . – 2010. - №10. – С. 56-58

УДК: 368.10

Петрішина Т.О.

канд. екон. наук, доцент,

доцент кафедри фінансів, податків і страхової справи,

Криворізький економічний інститут

ДВНЗ «Криворізький національний університет»